

У МИСИЈИ EUMAM У ЦЕНТРАЛНОАФРИЧКОЈ РЕПУБЛИЦИ

ЉУДИ ОД ПОВЕРЕЊА

Медицински тим Војске Србије прикључио се 21. јула 2015. мисији EUMAM, једној од три мировне операције Европске уније у којима учествују наши припадници. Тек потврдом њиховог доласка стекли су се услови за проглашење пуне оперативности мисије. Од тада тече и њен једногодишњи мандат, што изнова доказује значај санитарске подршке у мировним мисијама. Иако је база француске операције SANGARIS, с болницом нивоа 2, лоцирана само два километра од базе MOANA, у којој је смештена и мисија EUMAM, многе чланице Уније инсистирале су на сталном присуству медицинског тима, као једном од најбитнијих услова за сигурно одржавање мисије.

Мисији EUMAM, која је 15. марта прошле године „наследила“ ЕУФОР, уз ангажовање знатно мањег броја људи, измењен је и мандат, који је сада првенствено саветодавни и подрозумева учешће у програмима DDR (disarmament, demobilization and reintegration – разоружање, демобилизација, реинтеграција) и SSR (реформа безбедносног сектора). Основни задатак нове мисије јесте саветовање и испомоћ у подизању и развоју Министарства одбране, Главног штаба и појединачних јединица националне армије Централноафричке Републике (FACA – Forces Armées Centrafricaines). Мисија броји 70 чланова. Саветодавни тимови и тимови за обезбеђење и подршку долазе из десет земаља, међу којима су најбројнији из француске и шпанске војске.

Мајор др Горан Рондовић, шеф нашег медицинског тима, који практично обавља и функцију медицин-

Српски мировњаци у Бангију, осим у мисији Уједињених нација MINUSCA, где имају самостални контингент, ангажовани су и у мировној операцији Европске уније, чији је основни задатак саветовање и испомоћ у подизању и развоју Министарства одбране, Главног штаба и појединачних јединица националне армије у земљи захваћеној крвавим сукобима. Четворочланом медицинско-санитетском тиму наше војске указано је велико поверење препуштањем комплетне медицинске подршке персоналу мисије EUMAM у амбуланти нивоа 1.

ског директора EUMAM, каже да је српска амбуланта нешто проширеног састава, кад је реч о квалитету и квантитету, али и о опремљености.

– Имамо сву потребну опрему да пружимо подршку у реанимацији, стабилизацији и основној подршци животу, док се не стекну услови за медицинску евакуацију ка следећем нивоу медицинске подршке или у случају потребе за евакуацију у земљу порекла. Поред ових активности, медицински тим Војске Србије интензивно ради и на превентивним мерама, као и на хигијенској и санитарној контроли унутар мисије – истиче доктор Рондовић и додаје да су му најважнији задаци превенција маларије и

хигијенска контрола објекта исхране. То је нарочито битно ако се има у виду да се мисија одвија у срцу Африке, која обилује паразитима, бактеријама и бројним инфективним болестима, које су или одавно заборављене у Европи или никада нису ни постојале. Медицински тим задужен је и за свакодневну здравствену подршку припадницима мисије и свим запосленима у кампу.

Одмах по доласку у Банги, на првом састанку са командантом мисије генералом Dominique Laugelom од српских припадника очекивало се придруживање и саветодавном, главном делу мисије.

– За четири месеца наш успех је евидентан, а похвале смо добијали на свим колегијумима команданта мисије, али и од представника у Бриселу – истиче мајор Рондовић.

Поверење становништва

Шпански пуковник Juan Jose Martin, начелник Штаба и заменик команданта мисије EUMAM, истиче „веома позитивно искуство сарадње са српским припадницима“.

– То су сјајни људи и имао сам част да раније служим овде у EUFOR-у, као начелник Штаба. Тада сам такође радио са српским медицинским тимом, лекаром и сестрама. Тим са којим сада имам задовољство да радим још је бољи. Они одлично раде свој посао, и то не кажем само зато што дајем изјаву за српски медиј. Већ су организовали два веома корисна курса за централноафричке колеге, и на добром су путу да задобију поверење овдашњег.

Пуковник Мартин истиче да је да је мисија EUMAM значајна јер спре-

Мајор др Горан Рондовић

Јовановић. С обзиром на то да учествују у саветодавном делу мисије, намењеном санитету Оружаних снага Централноафричке Републике, и поред ограниченог знања француског језика, српски припадници успешно воде тренинг програм и курсеве за санитетски кадар FACA, од нивоа лекара до болничара. Досад је едуковано шездесетак локалних припадника санитета разних профила. Тим наше војске успешно је организовао и расподелу медицинске опреме допремљене у виду хуманитарне помоћи санитетској служби FACA, наводи др Рондовић и додаје да су медицинари обучавали овдашње колеге и асистирали им у раду, али их и информисали о могућностима нове опреме.

– Српски тим учествује и у изради пројекта за обнову и унапређење војне болнице у склопу кампа Fidel

нава даље припадници војске који успостављању правне државе, која већ дуго не постоји на овим просторима.

– Европска унија је овде од почетка 2014. године, по захтеву председника земље, после доношења Резолуције Савета безбедности Уједињених нација. Након тога имали смо основни задатак да подржимо, пре свега, одбрамбене снаге, како би опет постале оруђе за одржавања безбедности у земљи. Наша намера је да Оружане снаге Централноафричке Републике учинимо професионалним, мултиетничким, а све у складу с прописима.

Старији национални представник француског контингента, практично трећи човек мисије, генерал Jean Luis Delaite, говорећи о сарадњи са српским медицинским тимом, истиче да је однос који наши припадници имају с остатком људства „сјајан“.

– Као што знате, имали смо доста сукоба локалних група крајем септембра прошле године и веома нам је важно што у континуитету имамо људе из Србије, јер могу да нам помогну у решавању свих проблема с којима се суочавамо. Они су кључни елементи тима за подршку – каже старији национални представник француског контингента и истиче да је много

Српски медицинари едукују локално медицинско особље

изазова пред мисијом, али да се, корак по корак, изграђује систем, и да не сумња у њену успешност.

Помоћ сиротишту

Уз мајора др Горана Рондовића, у медицинско-санитетском тиму Војске Србије су техничари, заставник Ђорђе Кукркић, као и старији водници прве класе Дејан Станковић и Бојан

Obrou као и амбуланте у кампу Kassa, где радимо и на пројекту изградње и опремања санитетског тренинг-центра. Такође, главни смо саветници за реорганизацију санитетске службе, а сав тај посао обавља се истовремено са свакодневним задацима у мисији EUMAM – каже др Рондовић.

Медицински тим Војске Србије ангажован је и на унапређењу сарадње санитетских служби три међуна-

Саниџетски тим на задатку

(хришћанских) Антибалака и осталих криминалних група, иза наших су леђа. Преко пута је 5. дистрихт, хришћански, који се граничи с трећим, муслиманским, и углавном се ту и одвијају сви сукоби. Комплетан саобраћај ка аеродрому одвија се испред наше капије, а криминалне активности и пуцњава из поменутих дистрихта свакодневна су појава – објашњава др Рондовић.

Пример је октобарски напад на политичке представнике UPC (фракција Селека), које су Антибалаке нападе на поменутом делу пута према аеродрому. Двојица делегата су убијена, а једног су успели да спасу припадници Уједињених нација, који су се ту случајно нашли и превезли га у камп MOANA, где су му прву помоћ и основно збрињавање обезбедили припадници српског медицинско-

MINUSCA (српске болнице нивоа 2) и француске мисије SANGARIS, где се обавља свакодневна комуникација уз међусобно информисање о свим питањима из области санитетске подршке.

– У склопу те сарадње, у договору с мисијом SANGARIS, ангажован сам на размени знања и искуства из области анестезије и интензивног лечења. Та мисија свакодневно пружа подршку локалном становништву и у оквиру тога спроводи и оперативно лечење, па сам, у договору с њима, као анестезиолог Војске Србије из мисије EUMAM део тог програма.

То није једини вид цивилно-војне сарадње. Тим наше војске ангажован је и за пружање хуманитарне помоћи локалном сиротишту, где се налази 47 малишана узраста од 1 до 16 година. У оквиру мисије EUMAM постоји и хуманитарни фонд за прикупљање новца за помоћ сиротишту, као и медицинских средстава уз пружање консултативних услуга штићеницима установе.

У средишту сукоба

Говорећи о условима живота и рада у кампу MOANA, у ком је смештена мисија Европске уније, мајор др Горан Рондовић истиче да су

Руштински преглед колеге, пољског официра

добри, те да је смештај индивидуалан, у климатизованим собама, а да су исхрана и спортске активности на завидном нивоу.

– Када говоримо о безбедности знатно је компликованије. Камп је лоциран на једном од најнебезбеднијих места, на главној саобраћајници која повезује центар града с аеродромом М'Поко, од кога нас дели свега километар и по, али и један од најнебезбеднијих делова града. Marche de Combattang, с насељем Combattants, и 4. дистрихтом, великим упориштем

санитетског тима. Потом је, посредством сенегалског санитета, транспортован ка српској војној болници нивоа 2 (у мисији MINUSCA), где му је пружена даља нега. Био је то генерални секретар UPC Ahasan Vouba.

– Тај напад био је један од највећих политичких инцидената у Бангију и претио је да се претвори у одмазду већих размера. Због примерене реакције, похваљен је комплетан тим Војске Србије у мисији EUMAM али и српски контингент из MINUSCA. ■

Владимир ВЈЕШТИЋ